

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Paiu Zinaida, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Paiu Zinaida împotriva Societății pe Acțiuni „Materiale Forestiere de Construcție” privind anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la locul de muncă, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 iunie 2016, prin care a fost respinsă cererea de revizuire,

C O N S T A T Ă :

La data de 11.07. 2012, Paiu Zinaida s-a adresat cu cerere în instanța de judecată împotriva lui SA „Materiale Forestiere de Construcție” solicitând anularea ordinului nr. 23 din 24.05.2012, restabilirea în funcție. încasarea salariului pentru lipsa forțată de la locul de muncă, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 11.11.2013 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22.11.2013, Paiu Zinaida a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 11.11.2013. solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată de Paiu Zinaida.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din data de 24.04.2014 s-a respins apelul declarat de Paiu Zinaida. s-a menținut hotărârea Judecătorei Bălți din 11.11.2013.

La dala de 20.05.2016, avocatul Nina Matveeva acționând în interesele lui Paiu Zinaida a înaintat o cerere de revizuire asupra deciziei Curții de Apel Bălți din 24 aprilie 2014.

În motivarea cererii de revizuire, indică reprezentantul revizuienței că atât prima instanță cât și instanța de apel au constatat că Paiu Zinaida a fost concediată în baza art. 86, al. (1) lit. (k) din Codul muncii pentru admiterea neajunsurilor bunurilor materiale și surselor bănești în sumă de 8986472, 98 lei, ce s-a confirmat prin actul de inventariere din 13 decembrie 2011.

Indică reprezentantul revizuienței că pe faptul depistării neajunsurilor nominalizate a fost pornit proces penal. La data de 18.05.2016, Paiu Zinaida a primit ordonanța Procuraturii Anticorupție din 27.06.2014 de clasare a procesului penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Reieșind din ordonanța nominalizată, organul de urmărire penală a constatat că careva

neajunsuri sau surplusuri a bunurilor materiale pentru perioada anilor 2011-2012 nu au avut loc.

Susține reprezentantul revizuietei că Paiu Zinaida nu a figurat nici în calitate de bănuită și nici învinuită pe cauza penată, motiv din care, nu i-a fost expediată copia ordonanței. Prin urmare circumstanțele noi pentru soluționarea pricinii au devenii cunoscute revizuietei la data de 18.05.2016, însă nu a fost și nu au putut fi cunoscute la examinarea pricinii civile, deoarece Paiu Zinaida, cunoscând cu certitudine că nu a comis acțiuni pentru care să fie concediată, a fost în imposibilitate de a-și dovedi vinovăția ei pînă la finalizarea urmăririi penale.

Cu titlu de temei de drept al cererii de revizuire înaintată, invocă reprezentantul revizuietei prevederile art. 449. al. (1). lit. (b) CPC al RM și prevederile art. 453. alin. (1). lit. b) CPC al RM.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 iunie 2016, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire înaintată de Paiu Zinaida împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 aprilie 2014.

În motivarea soluției instanța a indicat că argumentele invocate de revizuent nu se încadrează în temeiul de revizuire indicat la art. 449 lit. b) CPC, deoarece nu au relatat fapte sau circumstanțe noi ce au legătura cu fondul cauzei.

Considerînd ilegală încheierea Curții de Apel Bălți din 16 iunie 2016, Paiu Zinaida, la data de 20 iunie 2016 și la data de 14 iulie 2016 a contestat-o cu recurs, respectiv recurs suplimentar, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu restituirea pricinii în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În susținerea recursului, recurentul a reiterat argumentele expuse și în cererea de revizuire.

Totodată, susține că instanța de revizuire nu a dat o apreciere corectă circumstanțelor pricinii și probelor din dosar.

La data de 15 iulie 2016, intimatul SA „Materiale Forestiere de Construcție” a depus referință la recursul declarat de Paiu Zinaida solicitînd respingerea acestuia.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de revizuire invocat – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Din materialele cauzei rezultă că recurentul își exprimă dezacordul cu soluția instanței prin care a fost respinsă cererea sa de revizuire, considerînd că încheierea este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de revizuire a neglijat argumentele invocate în cererea de revizuire.

În acest sens, Colegiul menționează că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care țin de fondul cauzei și sunt esențiale pentru relațiile în

litigiu și de natură să influențeze soluția care va fi adoptată. Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Astfel, în cererea de revizuire revizuentul a invocat temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, iar Curtea de Apel Chișinău, care a fost sesizată cu judecarea acestei cereri, a respins-o pe motiv că argumentele invocate de revizuent nu se încadrează în temeiul invocat și această concluzie este susținută de Colegiu ca legală.

În acest sens, instanța de recurs menționează că instanța de revizuire corect a apreciat că motivele prezentate de revizuent nu pot constitui temei de revizuire în baza lit. b) art. 449 CPC – au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe acest temei, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Temeiul invocat impune circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuientul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după darea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor

juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

În context, instanța de recurs conchide că Curtea de Apel Chișinău corect a constatat că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, la examinarea cererii de revizuire, instanța se limitează doar la aprecierea admisibilității temeiurilor de revizuire invocate.

La caz, Paiu Zinaida a invocat drept temei de revizuire faptul că instanța de revizuire nu a luat în considerație ordonanța Procuraturii Anticorupție din 27.06.2014 de clasare a procesului penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, care este o circumstanță foarte importantă, iar dînsa nu a putut cunoaște despre acest act în timpul judecării pricinii, deoarece nu a figurat nici în calitate de bănuită și nici învinuită pe cauza penată, motiv din care, nu i-a fost expediată copia ordonanței.

Însă, afirmația în cauză nu poate fi reținută drept temei de revizuire în baza art. 449 lit. b) CPC, deoarece invocarea ordonanței Procuraturii Anticorupție din 27.06.2014 de clasare a procesului penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, nu este o circumstanță nou apărută la fondul cauzei.

Mai mult ca atît, conchide Colegiul că, conform materialelor cauzei civile, revizuenta a fost concediată în legătură cu pierderea încrederii angajatorului față de salariatul care mînuiește nemijlocit valori bănești sau materiale. În acest sens a fost efectuată o anchetă de serviciu care a stabilit în acțiunile revizuintei Paiu Zinaida un caracter culpabil, susceptibil de a afecta încrederea angajatorului față de salariat. Astfel, acțiunile ulterioare ale Procuraturii Anticorupție și rezultatele acestora, nu au influențat decizia angajatorului de a o concedia pe revizuintă. Or, concedierea nu a fost condiționată de rezultatele urmăririi penale ale Procuraturii Anticorupție.

Totodată, afirmația revizuentului că, ordonanța Procuraturii Anticorupție din 27.06.2014 de clasare a procesului penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii servește ca o probă în confirmarea circumstanțelor invocate ca temei pentru revizuire, la fel nu poate fi acceptată ca motiv de revizuire a deciziei din 24.04.2014, or, aprecierea sau nu a unor probe, nu se încadrează sub aria de acoperire a temeiului prevăzut de lit. b) a art. 449 CPC al RM.

În această ordine de idei, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat circumstanțe care să constituie temei de revizuire a deciziei Curții de Apel Bălți din 24 aprilie 2014.

Totodată, instanța de recurs menționează că alte motive de casare a încheierii recurate de către recurent nu au fost invocate.

În acest context, Colegiul conchide că argumentele invocate de recurentul Paiu Zinaida nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate, motiv pentru care recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 16 iunie 2016.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de Paiu Zinaida.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 16 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Paiu Zinaida împotriva Societății pe Acțiuni „Materiale Forestiere de Construcție” privind anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la locul de muncă, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea